

REGLUGERÐ

um námskeið og próf í siglingafræði utan Reykjavíkur.

Samkvæmt 18. gr. laga nr. 69 12. apríl 1945, um Stýrimannaskólann í Reykjavík, eru hér með sett eftirfarandi ákvæði um námskeið, er veita þá fræðslu, sem þarf til þess að öðlast skipstjórnarréttindi samkvæmt 4. gr. laga nr. 66 17. júlí 1946, um atvinnu við siglingar á íslenskum skipum, og þá fræðslu, sem þarf til þess að setjast í síðari bekk fiskimannadeildar Stýrimannaskólans í Reykjavík.

I. KAFLI

Ákvæði ýmislegs efnis.

1. gr.

Námskeiðin skulu haldin annað hvort ár, samtímis á tveim stöðum utan Reykjavíkur, þegar næg þátttaka er fyrir hendi. Þessir staðir eru: Ísafjörður, Akureyri, Neskaupstaður og Vestmannaeyjar.

Það árið, þegar ártalið er jöfn tala, skal halda námskeið á Akureyri og í Vestmannaeyjum, en hitt árið, oddatöluárið, á Ísafirði og í Neskaupstað.

Námskeiðin skulu standa frá októberbyrjun til janúarloka.

2. gr.

Ekkert námskeið verður haldið, séu nemendur til fiskimannaprófs færri en 10.

3. gr.

Skólastjóri Stýrimannaskólans í Reykjavík ræður siglingafræðikennara námskeiðsins, sem jafnframt er forstöðumaður þess. Skal heimilt að ráða hann til 4 ára í senn. Skólastjórinn auglýsir starf þetta eigi síðar en í maímánuði, og skal umsókn um það vera komin honum í hendur eigi síðar en í júlilok. Forstöðumaður námskeiðsins ræður sérstakan kennara í sjóvinnu, sé þess þörf. Aðra kennara við námskeiðið ræður bæjarstjórn hlutaðeigandi kaupstaðar í samráði við forstöðumann námskeiðsins. Hún skal og útvega hæfilegt og gott húsnæði fyrir námskeiðið.

4. gr.

Fari fjöldi fiskimannaprófsnemenda fram úr 20, má í samráði við skólastjóra Stýrimannaskólans í Reykjavík skipta þeim í 2 deildir.

5. gr.

Á námskeiðstímanum er eftir ástæðum heimilt að hafa 2 námsflokka fyrir 6—30 rúmlesta prófið, enda séu nemendur í hvorum flokki ekki færri en 3. Er þá gert ráð fyrir, að kennslutími eins flokks fari ekki fram úr 6 vikum.

6. gr.

Þessi eru inntökuskilyrði á námskeiðin:

a. *Fyrir fiskimannapróf:*

1. Að hafa verið háseti á skipi eftir 16 ára aldur í 24 mánuði og þar af verið að minnsta kosti 6 mánuði háseti á skipi yfir 60 rúmlestir, eða að hafa verið 6 mánuði skipstjóri eða 12 mánuði stýrimaður á skipi yfir 15 rúmlestir.
2. Að hafa þá sjón, heyrn og málfæri, sem yfirmannsstaða heimtar.

3. Að kunna sund.

4. Að vera ekki haldinn af neinum næmum sjúkdómi eða líkamskvilla, er orðið
geti öðrum nemendum skaðvænn.

5. Að hafa óflekkað mannorð.

b. *Fyrir 6—30 rúmlesta próf:*

1. Að hafa verið háseti eftir 15 ára aldur á skipi yfir 6 rúmlestir í 18 mánuði.

2. Að hafa þá sjón og heyrn, sem nauðsynleg er fyrir skipstjórnamenn.

3. Að hafa óflekkað mannorð.

Vottorð um þau atriði, er um getur í þessari grein, skal afhenda forstöðumanni námskeiðsins eigi síðar en 15. september.

Allan siglingatíma skal sanna með sjóferðabók eða vottorðum skráningarstjóra.

II. KAFLI

Kennsla og próf.

7. gr.

Kennslustundir í fiskimannaprófsdeild skulu vera þessar á viku:

Stærðfræði (skrifleg og munnleg)	10	stundir
Siglingafræði (munnleg)	3	—
Íslenzka (skrifleg og munnleg)	6	—
Danska (munnleg)	4	—
Enska (munnleg)	3	—
Heilsufræði (munnleg)	1	—
Siglingareglur	1	—
Morse-merki	3	—
Sjóvinna	3	—
Líkamsæfingar	2	—

Samtals á viku 36 stundir

Forstöðumaður námskeiðsins semur stundatöflu, er farið skal eftir.

8. gr.

Að aflokinni kennslu hvers námsflokks fyrir 6—30 rúmlesta próf, afhendir forstöðumaður námskeiðsins þeim nemendum, sem að hans dómi eru til þess hæfir, vottorð um, að þeir uppfylli skilyrði 4. gr. laga nr. 68 12. apríl 1945, um atvinnu við siglingar á íslenskum skipum, stafl. a—h.

9. gr.

Í lok janúarmánaðar ganga nemendur fiskimannaprófsdeildar undir próf í íslenzku, dönsku, ensku og stærðfræði, og þeir, sem það standast, fá aðgang að síðari bekk fiskimannadeildar við Stýrimannaskólann í Reykjavík.

Einkunnir og skilyrði fyrir að standast prófið, eru hin sömu og við samsvarandi próf í stýrimannaskólanum.

Til þess að standast prófið er krafist:

Í *íslenzku*: Nemendur skulu hafa lesið að minnsta kosti 20 bls. í 8 bl. broti í óbundnu máli og kunna nokkurn veginn að greina orð, þekkja föll, kyn, tölur, stig og aðaltíðir. Megináherzlu ber að leggja á stafsetningu og merkjasetningu, og skulu nemendur kunna það af íslenskri málfræði, sem nauðsynlegt er til að geta skilið stafsetningarreglur og fært sér þær í nyt. Þeir skulu og læra helztu atriði

70 merkjasetningar, einkum í sambandi við samsetningar. Þeir skulu við prófið fá staðsetningarverkefni, er eigi sé styttra en 250 orð og eigi lengra en 300 og hafi inni að halda dæmi, er gefi nemanda tækifæri til að sýna kunnáttu sína í öllum helztu stafsetningarreglum. Þeir skulu og leysa úr lesmerkjaververkefni, er sýni kunnáttu þeirra í merkjasetningu samkvæmt því, er að ofan segir, og sé það nokkru lengra en stafsetningarverkefnið.

Við próf í íslenzku mega nemendur ekki nota stafsetningarorðabækur, rit-reglur eða aðrar kennslubækur eða önnur hjálpartæki.

Í stærðfræði: Samlagning, frádráttur, margföldun og deiling með jákvæðum og neikvæðum tölum, nefndum og ónefndum. Stærsti sammælir og minnsti sam-nefnari. Reikningur með almennum brotum, brotabrotum og tugabrotum. 1.-stigs jöfnur með einni óþekktri stærð. Veldi talna og rót. Hlutfallsjöfnur, bein og öfug hlutföll, þríliða og semsett þríliða. Einfaldur prósentureikningur. Reikningur með logaritmum.

Við próf í stærðfræði mega nemendur ekki hafa nein minnisblöð eða kennslu-bækur, aðrar en logarimtatöflur.

10. gr.

Prófið er skriflegt í íslenzku og stærðfræði, munnlegt í dönsku og ensku, og skal skólastjóri Stýrimannaskólans í Reykjavík senda bæjarfógeta hlutaðeigandi kaupstaðar skriflegu verkefnin í innsigliðum umslögum það snemma, að þau verði komin honum í hendur fyrir janúarlök. Á tilsettum tíma skal trúnaðarmaður bæj-arfógetans koma með verkefnin á prófstaðinn og opna hvort um sig þegar próf byrjar í þeirri námsgrein, sem við á og prófsveinar eru komnir í sæti sín.

Tekið skal fram á verkefnunum hve langur tími veitist til úrlausnar. Lengri úrlausnartíma má enginn hafa. Úrlausnartíminn reiknast frá því að byrjað er að lesa verkefnið upp eða skrifa það á töflu.

11. gr.

Gæzlumenn skulu vera tveir í hverri skólastofu, skipaðir af bæjarfógeta, og bera þeir ábyrgð á að engum brögðum sé beitt við prófið. Kennarar námskeiðsins mega ekki vera gæzlumenn, að minnsta kosti ekki við þær greinir, sem þeir hafa kennt.

12. gr.

Þegar úrlausnum er skilað, skulu gæzlumenn athuga að þær séu greinilega merktar fullu nafni prófsveins, fæðingardegi hans og heimilisfangi, og rita á þær tímann, sem prófsveinninn hefur notað til úrlausnarinnar. Úrlausnum í íslenzku skal skila bæði í hreinskrift og uppkasti og allur útreikningur stærðfræðiverkefna skal sýndur greinilega ásamt útkomum. Öll verkefni í íslenzku skal endur-senda stýrimannaskólanum ásamt úrlausnum.

Strax að loknu prófi í hvorri grein, skulu gæzlumenn fara með úrlausnirnar til bæjarfógeta, sem gengur frá þeim í innsigliðum umbúðum og sendir þær Stýri-mannaskólanum í Reykjavík svo fljótt, sem því verður við komið.

Meðan prófið stendur yfir, mega ekki aðrir vera í prófstofunni en trúnaðar-maður bæjarfógeta, prófsveinar og gæzlumenn, og auk þeirra kennari námsgreinar-innar meðan verkefni er lesið upp eða ritað á töflu.

Sannist það, að prófsveinn reyni að fá hjálp, láti hjálpa sér eða hjálpi öðrum, skulu gæzlumenn þegar víkja honum frá prófi og skal svo álitíð, að hann hafi eigi staðizt prófið.

Sannist það, að prófsveinn hafi hegðað sér ósæmilega við prófið, geta gæzlu-menn víkið honum frá prófinu.

13. gr.

Nú gengur nemandi frá prófi, stenzst eigi próf eða hættir við það af öðrum sökum, og getur hann þá gengið undir þetta próf við Stýrimannaskólann í Reykjavík að hausti.

70

17. apríl

14. gr.

Að námskeiði loknu, skulu forstöðumenn senda stýrimannaskólanum greinilega skýrslu um námskeiðin, kennslu í hverri grein, nemendafjölda og annað, er máli skiptir.

15. gr.

Öll nauðsynleg áhöld til kennslu í siglingafræði greiðir ríkissjóður, svo og allan kostnað við námskeiðin, þar með talið efni til kennslu í sjóvinnu.

Skemmi nemendur eða ónýti eitthvað af tækjum námskeiðanna, húsgögn eða annað þeim tilheyrandi, skal þeim skylt að bæta skaðann að fullu.

16. gr.

Reglugerð þessi öðlast þegar gildi, og birtist til eftirbreytni öllum þeim, sem hlut eiga að máli. Reglugerð nr. 106 6. júní 1945, um námskeið og próf í siglingafræði utan Reykjavíkur, er úr gildi fallin.

Samgöngumálaráðuneytið, 17. apríl 1953.

Ólafur Thors.

Páll Pálmason.

REGLUGERÐ

fyrir Stýrimannaskólann í Reykjavík.

71

17. apríl

Samkvæmt lögum nr. 69 12. apríl 1945, um Stýrimannaskólann í Reykjavík, sbr. lög nr. 99 13. desember 1950 og nr. 87 15. desember 1952, um breyting á þeim lögum, eru hér með sett eftirfarandi ákvæði:

I. KAFLI

Um markmið skólans og skipulag.

1. gr.

Markmið stýrimannaskólans er að veita þá kunnáttu, er þarf til þess að standast fiskimannapróf, farmannapróf og skipstjórapróf á varðskipum ríkisins.

2. gr.

Skólinn starfar í þessum deildum:

1. Tveggja ára deild undir fiskimannapróf.
2. Þriggja ára deild undir farmannapróf.
3. Sérstök deild undir skipstjórapróf á varðskipum ríkisins, og gangi nemendur í hana a. m. k. fjóra mánuði, eftir að þeir hafa lokið farmannaprófi.

3. gr.

Hverri kennsludeild skal skipta, ef þörf krefur, í kennslubekki. Í hverjum kennslubekk mega að jafnaði ekki vera fleiri en 20 nemendur.

Þetta ákvæði gildir þó eigi, þegar fyrirlestrar eru fluttir.